

Bjerghortulan, Sortemosen, Herlev (S), 24/10 2024. Foto: Nikolaj Noel Christensen - Netfugls galleri.

Nyhedsbrev fra Sjældenhedsudvalget

26. apr. 2025 kl. 10:00

Sebastian Klein

Den 12. april 2025 holdt Sjældenhedsudvalget møde. Mødet fandt sted på Blåvand Fuglestation og nedenstående beslutninger er blandt de mere interessante.

Godkendte fund fra Danmark

Flere store sjældenheder blev godkendt på mødet – herunder to førstegangsfund.

En Bjerghortulan, som sås i Sortemosen, Herlev den 28-29/10 2024, var første fund af denne art i Danmark.

En Tejst af underarten *mandtii* opdagedes den 9/3 2025 i Vedbæk Havn. Dagen efter blev den genfundet i Rungsted Havn, hvor den sås frem til den 21/3. Det drejer sig om første danske fund af denne arktiske underart.

Tejst ssp. mandtii, Rungsted Havn (S), 10/3 2025. Foto: Anders Wiig Nielsen - Netfugls Galleri.

Af øvrige godkendte fund kan nævnes landets blot andet fund af Dværgskarv i form af en fugl, der sås i Slotsmosen ved Slangerup 6/4-22/9 2024 samt landets tredje fund af Turkestantornskade – en 1K ved Korshage, Rørvig 9-19/11 2024 og landets fjerde fund af Brilleterne – en fugl der sås i Vejle Fjord fra Rosenvold og Trelde Næs 15/8 2024.

En af de mere usædvanlige godkendelser vedrører en hybrid mellem Amerikansk Skarveand og Hvidhovedet And. Det gjaldt en hun, som den 23/2 2022 opdagedes i Sundet ved Fåborg. Fuglen bestemtes oprindeligt til Amerikansk Skarveand og blev den 28/2 skudt på lokaliteten, da Amerikansk Skarveand betragtes som en invasiv art. Fuglen havde dog et afvigende udseende og er efterfølgende – blandt andet ud fra DNA-undersøgelser foretaget af Statens Naturhistoriske Museum ved København Universitet – blevet bestemt til en førstegenerationshybrid mellem de to nævnte arter.

Amerikansk Skarveand X Hvidhovedet And. Foto: Gloria Ramello.

Fine fund fra Færøerne

Også Færøerne har kunnet bryste sig af fornemme fund i 2024. En 2K+ han Makisanger sås, fotograferedes og stemmeoptoges ved Viðareiði på øen Viðoy den 18/9 2024. Fuglen blev tilsyneladende på lokaliteten indtil i hvert fald den 14/10. Det gælder første fund af denne art på øerne.

Endnu en ny art for Færøerne sås den 16-17/10 2024 i form af en 1K Stribet Sanger ved Dalur på øen Sandoy. Også denne er fotodokumenteret.

Atlantisk/Scopolis Skråpe

En arbejdsgruppe bestående af tidligere medlemmer af Sjældenhedsudvalget har gennem længere tid gennemgået fund af artsparret Atlantisk Skråpe og Scopolis Skråpe – blandt andet med henblik på om nogle af fundene kan henføres til art.

Flere af de fund, der er godkendt som skråstreger (dvs. Atlantisk/Scopolis), har været indsendt som Atlantiske Skråper på baggrund af feltobservationer, mens ingen har været indsendt som Scopolis Skråper. Langt de fleste fund har dog været indsendt som skråstreger og er således ikke forsøgt artsbestemt. Dette skal dog ses i lyset af, at Atlantisk Skråpe og Scopolis

Skråpe tidligere blev regnet som én art, kaldet Kuhls Skråpe, hvor observatører typisk ikke har forholdt sig til hvilken underart, der var tale om. Men det indikerer samtidig, at Atlantisk Skråpe er den mest hyppigt forekommende af de to, hvilket desuden falder godt i tråd med, at netop Atlantisk Skråpe forekommer hyppigt ud for især de sydlige dele af De Britiske Øer, mens Scopolis Skråpe er en reel sjældenhed her – om end sidstnævnte synes at optræde med tiltagende hyppighed. Særligt de seneste to-tre somre er både Atlantisk Skråpe og Scopolis Skråpe registeret i hidtil usete antal ud for særligt Cornwall og Irland.

Derfor har det været udvalgets formodning, at artsparret herhjemme bør vise en tilsvarende ratio, og at Atlantisk Skråpe må formodes at være den langt mest hyppige af de to arter, hvilket igen vil understøtte en mildere tilgang til behandling af observationer af denne art.

Det britiske mønster modsvares dog ikke umiddelbart af fund af de to arter i det øvrige Nordeuropa, hvor fordelingen af godkendte fund af Atlantisk Skråpe tæller: Færøerne (1), Sverige (1), Tyskland (1) og Danmark (1) samt godkendte fund af Scopolis Skråpe tæller: Færøerne (1), Sverige/Danmark (1 – samme fugl), Tyskland (1) og Polen (3).

Samtlige fund af artsparret godkendt til artsniveau i Nordeuropa involverer fotograferede eller dødfundne fugle. Artsparret er da heller ikke nemt at adskille. Det vigtigste kendetegn således udbredelsen af sort på håndens underside, hvilket kræver optimale observationsforhold at vurdere.

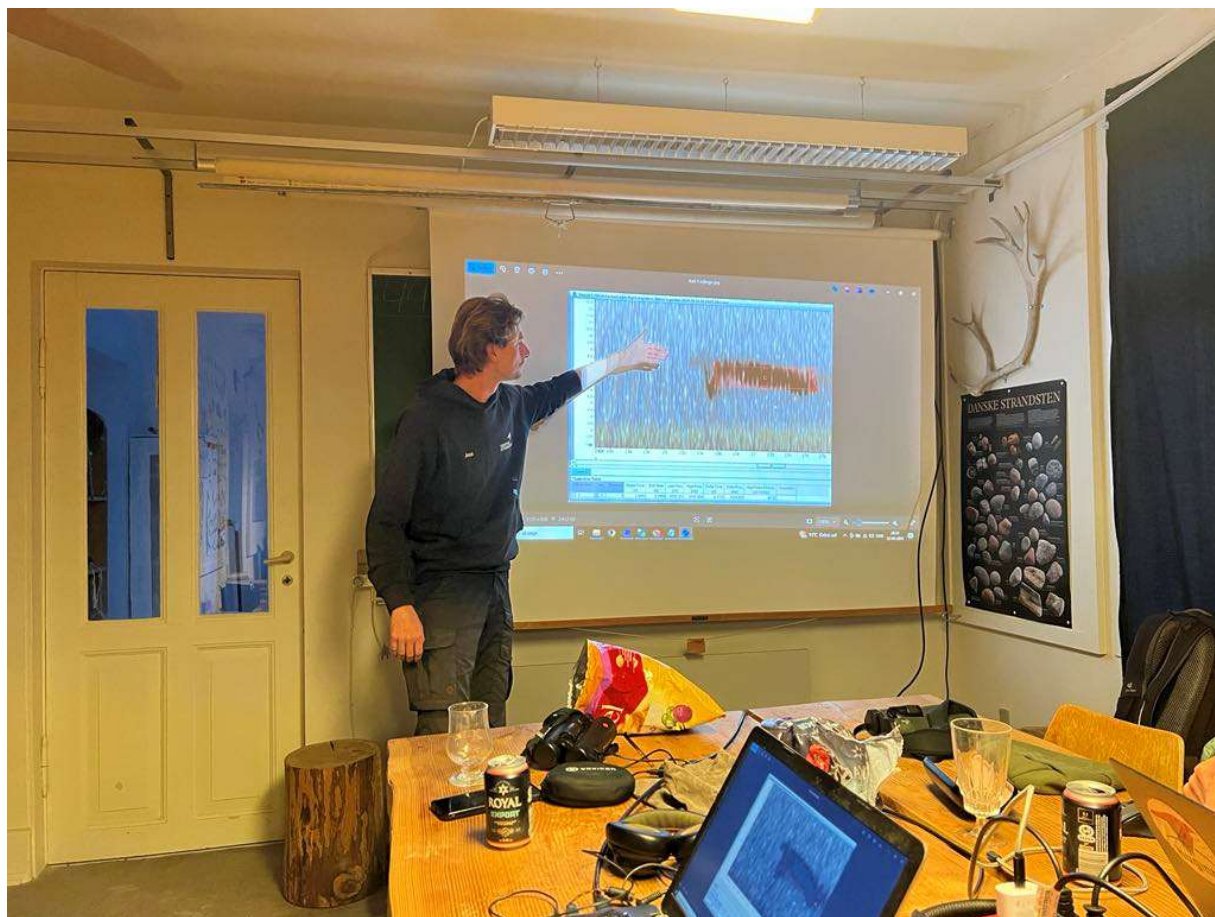
Enkelte af de indsendte beskrivelser vedrører fugle set under forhold, som med moderne kameraer utvivlsomt ville kunne fotograferes og dermed dokumentere en sikker artsbestemmelse. Eftersom flere og flere har kamera med i felten samt, at kameraerne bliver bedre og bedre, forventer SU, at der fremtidigt vil dukke flere fotodokumenterede fund op i Nordeuropa.

Sjældenhedsudvalget har derfor for nuværende valgt ikke at godkende nogle af de fund, som alene er dokumenteret ved beskrivelser, til artsniveau, medmindre det omhandler iagttagelser, der regnes som samme individ, der er veldokumenteret fra en anden lokalitet. Udvalget forventer imidlertid igen at se på muligheden for artsbestemmelse af disse fund, når det verificerede forekomstbillede er blevet mere klart. SU opfordrer derfor også til at fremtidige iagttagelser af artsparret så vidt muligt dokumenteres med foto, video eller lignende.

Nyt SU-medlem

Ole Zoltan Göller er udtrådt af SU efter 10 års forbilledlig og utrættelig indsats. I hans sted er Kent Olsen indtrådt. Kent har 20 år på bagen i udvalget både

som tidligere medlem og formand og har altid været fagligt stærk og en ihærdig arbejdskraft. Ole takkes for sin store indsats, og Kent bydes hjerteligt velkommen tilbage i udvalget.

Jonas Pedersen gennemgår kaldoptagelse af indsendt Tajgapiber på fællesmødet. Foto: Rune Sø Neergaard.